

Κυριακή 11 Μαρτίου 1984.

Η συνέντευξη του Πρωθυπουργού κ. Ανδρέα Γ. Παπανδρέου στο βρεταννικό τηλεοπτικό κανάλι ITN, όπως δόθηκε από το ΑΠΕ. (Δελτίο υπ' αριθμ. 29 από ώρα 23.15 - 01.00).

Η συνέντευξη που παραχώρησε ο Πρωθυπουργός κ. Ανδρέας Γ. Παπανδρέου στο βρεταννικό τηλεοπτικό κανάλι ITN και που μεταδόθηκε ζωντανή από το στούντιο-2 της ΕΡΤ, τη Κυριακή 11 Μαρτίου στις 8 παρά τέταρτο το βράδυ ώρα Ελλάδας, πήραν οι δημοσιογράφοι Άντονι Χάουαρντ, αναπληρωτής αρχισυντάκτης της εφημερίδας Observer, Ντέιβιντ Τόνι, πολιτικός συντάκτης των FINANCIAL TIMES και Πάτρικ Κήκλυ πολιτικός συντάκτης της GUARDIAN.

Με ακαδημαϊκή μόρφωση και εκπαίδευση ο κύριος Παπανδρέου πέρασε το πρώτο μέρος της σταδιοδρομίας του ως καθηγητής οικονομικών, κυρίως σε βορειοαμερικάνικα Πανεπιστήμια. Κατόπιν πήγε στην Ελλάδα στις αρχές της δεκαετίας του 60 όταν ο πατέρας του Γεώργιος Παπανδρέου έγινε Πρωθυπουργός το 1964, υπηρέτησε για λίγο την Κυβέρνησή του προτού απομακρυνθεί από το βασιλιά Κωνσταντίνο το 1965. Φυλακίστηκε για οχτώ μήνες από τη δικτατορία των συνταγματαρχών και μετά την απελευθέρωσή του έφυγε στην εξορία, για να επιστρέψει στην Ελλάδα μόνο το 1974. Εφτά χρόνια αργότερα το κόμμα του, το Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα κέρδισε τις εκλογές του 1981 και από τότε είναι Πρωθυπουργός της χώρας του.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Κύριε Πρωθυπουργέ θα ήθελα να αρχίσω ρωτώντας σας κάτι που νομίζω προβληματίζει πολλούς ανθρώπους. Είστε ένας άνθρωπος με αμερικανική παιδεία ο οποίος υπήρξε νομίζω για ένα διάστημα της ζωής του Αμερικανός πολίτης και όμως το κύριο γνώρισμά σας για πολλούς στη Δύση είναι τα αντιαμερικανικά σας αισθήματα.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Υποψιάζομαι ότι είναι κυρίως θέμα του πώς χρησιμοποιούνται οι όροι. Το γεγονός ότι είχα μακρυνά και πετυχημένη σταδιοδρομία στις Ηνωμένες Πολιτείες - φαντάζομαι ότι αυτά τα λόγια χρησιμοποιούνται ως επί το πλείστον. Το γεγονός ότι είχα μια μακροχρόνια και πετυχημένη σταδιοδρομία στις Ηνωμένες Πολιτείες ότι έχω πολλές αναμνήσεις από τη ζωή μου εκεί η γυναίκα μου άλλωστε γεννήθηκε στην Αμερική δεν σημαίνει ότι δέχομαι την εξωτερική πολιτική των Ηνωμένων Πολιτειών η οποία, πιστεύω ότι για την Ελλάδα τουλάχιστον πρέπει να σχολιαστεί αρνητικά.

Αυτό δεν είναι αντιαμερικανισμός αλλά εξυπηρέτηση της ελευθερίας, της εθνικής ανεξαρτησίας και των συμφερόντων της χώρας μου, της Ελλάδας.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Υπάρχει καμιά βάση σ' αυτό το οποίο υποψιαζόμαστε εμείς στη Δύση, ότι δηλαδή θίγεστε εύκολα επειδή π.χ. έχετε πει ότι μέσα στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα σας μεταχειρίζονται σαν αποικιακό κράτος που το εκμεταλλεύονται για ορισμένα προϊόντα, που το εκμεταλλεύονται για να σταλούν τα βιομηχανικά προϊόντα από τις μεγαλύτερες χώρες. Τί συμβαίνει;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η αλήθεια πάντα πληγώνει, και θα ήθελα να πω την αλήθεια ακόμα και όταν με θίγει. Είναι αλήθεια ότι μια λέσχη όπως η ΕΟΚ όπου ο πλούσιος Βορράς και ο φτωχός Νότος συμμετέχουν σε ισότιμη βάση, μια δασμολογική Κοινότητα θα λέγαμε, αντίκειται στα συμφέροντα του φτωχού Νότου. Και όλα τα γεγονότα το υποδεικνύουν βλέποντας τη διαφορά του κατά κεφαλήν εισοδήματος των κατοίκων του Βορρά και του Νότου η οποία αυξάνει με την πάροδο του χρόνου. Ο αγώνας μέσα στην ΕΟΚ είναι να σταματήσει η ύπαρξη των δύο ταχυτήτων, να καταστεί η Ευρωπαϊκή Κοινότητα ένα όργανο όπου και οι φτωχές και οι πλούσιες χώρες να συγκλίνουν προς ένα γενικό υψηλότερο βιοτικό επίπεδο.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Κύριε Πρωθυπουργέ, ωστόσο φαίνεται να υπάρχει ένα στοιχείο στην εξωτερική σας πολιτική που επικρίνει αρκετά την Αμερική, ενώ η χώρα σας χρειάζεται πολύ την Αμερική, στην εξωτερική σας πολιτική για να σας υποστηρίξει απέναντι στο Βορρά. Αλλά το σημαντικότερο απέναντι στη χώρα την οποία θεωρείτε τη μεγαλύτερη απειλή, δηλαδή την Τουρκία.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Αυτή η ερώτηση νομίζω ότι είναι πολύ σημαντική. Είναι άλλωστε μια ερώτηση που απασχολεί αρκετούς από τους συμπατριώτες μου. Η απάντησή μου είναι ότι όλες οι προηγούμενες κυβερνήσεις από την εποχή του εμφυλίου πολέμου ποτέ δεν επέκριναν την Αμερική ούτε και της επετέθησαν για την πολιτική της. Και τί απέκριναν; Την εξόντωση των Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης το '56, την τραγωδία της Κύπρου το 1974, μια συνεχή υποστήριξη για τις απαιτήσεις της Τουρκίας στο Αιγαίο. Φαίνεται ότι το να είσαι ο άνθρωπος του "ναι" δεν είναι παραγωγικό. Είναι δεδομένο το να είναι κανείς ειλικρινής δεν είναι άλλωστε χειρότερο από το να είναι ο άνθρωπος του "ναι". Αυτή την πολιτική επιλέξαμε. Εμείς λέμε την αλήθεια.

Δεν πιστεύουμε πραγματικά ότι το να δεχόμαστε όπως έκαναν οι κυβερνήσεις στο παρελθόν σ' αυτή τη χώρα τις αμερικανικές αποφάσεις

σαν ευαγγέλιο οδήγησε στην βελτίωση της εθνικής κατάστασης στη χώρα μας. Αλλά ο αγώνας για μια ελεύθερη εθνικά ανεξάρτητη Ελλάδα είναι ένας αγώνας που αναγωγώνει τους Έλληνες και τους παροτρύνει προς την επιτυχία.

ΕΡΩΤΗΣΗ: "Είναι γεγονός ότι από την προεκλογική/επιστρατεία του 1981 χρησιμοποιείτε ποιά ήπιους τόνους. Παραδείγματος χάρι σχετικά με το ΝΑΤΟ. Είχατε πει ότι το ΝΑΤΟ είναι κάτω από την κυριαρχία των αμερικανών, δεν σας έχει οφελήσει και παρ'όλα αυτά δεν κάνατε τίποτα για να βγείτε από το ΝΑΤΟ".

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: "Κατ'αρχήν θα ήθελα να σας πω το εξής: Οι ανησυχίες μου σχετικά με το ΝΑΤΟ δεν είναι ότι το ΝΑΤΟ είναι κάτω από την κυριαρχία των Αμερικανών. Οι ανησυχίες μου σχετικά με το ΝΑΤΟ είναι ότι το ΝΑΤΟ συστηματικά ευνόησε και ευνοεί την Τουρκία εις βάρος της Ελλάδας. Πρόκειται για μια/πολύ/περίεργη κατάσταση όπου ένας σύμμαχος απειλείται από έναν άλλο σύμμαχο και το θέμα αυτό το έθιξα και ως υπουργός Άμυνας στις συνεδριάσεις των Βρυξελλών λέγοντας ότι κάποια στιγμή το ΝΑΤΟ θα πρέπει να πει ότι υπερασπίζουμε από κοινού κάθε χώρα, από κάθε απειλή, από οπουδήποτε και αν προέρχεται. Δυστυχώς δεν το έχουμε δει αυτό. Έτσι λοιπόν οι ανησυχίες μου σχετικά με το ΝΑΤΟ είναι ότι το ΝΑΤΟ δεν εξυπηρετεί τα εθνικά συμφέροντα της Ελλάδας."

ΕΡΩΤΗΣΗ : "Κύριε Πρωθυπουργέ, συγγνώμη

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: "Όχι, θα ήθελα να προσθέσω κάτι. Θίξατε κάποια ασυνέπεια. Θέλω να πω ότι οπωσδήποτε υπάρχει διαφορά μεταξύ των στρατηγικών στόχων και τακτικών κινήσεων που πρέπει να βασίζονται στη δομή της εξουσίας που υπάρχει σήμερα. Οι δυνατότητες της Ελλάδας περιορίζονται από αυτή τη δομή της εξουσίας. Δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα, παρά μόνον τα πρώτα βήματα προς μια κατεύθυνση που νομίζω ότι είναι η σωστή κατεύθυνση για τη χώρα."

ΕΡΩΤΗΣΗ: "Κύριε Πρωθυπουργέ, θα ήθελα να ρωτήσω κατά πόσο υπάρχει ένα είδος ξενοφοβίας για να χρησιμοποιήσουμε μια ελληνική λέξη. Δηλαδή επιστρέψατε στην Ελλάδα αφού εργαστήκατε τόσα χρόνια στο εξωτερικό και ίσως θα πίστευε κανείς ότι είσαστε αμερικανόφιλος. Παρόλα αυτά είσαστε περισσότερο Έλληνας από οποιοδήποτε Έλληνα. Άρα αυτό αναμφισβήτητα σημαίνει ξενοφοβία."

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: " Αυτή είναι μια πολύ καλή ερώτηση..... Εμείς ποτέ δεν επικρίναμε την Αμερική ούτε και της επιτεθήκαμε για την πολιτική της. Τί καταφέραμε; Καταφέραμε την εκδίωξη των Ελλήνων από την Κων/πολη το 1956. Την τραγωδία της Κύπρου το 1974. Πέτυχαν την υποστήριξη

των αιτημάτων της Τουρκίας για το Αιγαίο. Φαίνεται ότι το να συμφωνεί κανείς πάντα δεν είναι παραγωγικό. Και επειδή το να είναι κανείς ειλικρινής δεν είναι τουλάχιστον χειρότερο από το να συμφωνεί κανείς πάντα. Γι' αυτό διαλέξαμε αυτή την πολιτική.

Η διαφορά ανάμεσα σε εμένα και πολλούς από τους άλλους συμπολίτες μου είναι ότι έχω ζήσει εκεί και δεν έχω μυθοποιήσει την Αμερική ή την Βόρεια Ευρώπη. Γνωρίζω και τη Βόρεια Ευρώπη και την Αμερική πολύ καλά και δεν έχω καθόλου συμπλέγματα απέναντί της. Δυστυχώς η χώρα μας έζησε μερικές φοβερές εμπειρίες που δημιούργησαν αυτό το φαινόμενο που ονομάζεται ξеноφοβία. Γνωρίσαμε την τουρκική κατοχή για τέσσερις αιώνες και μετά την απελευθέρωσή της Ελλάδα τον περασμένο αιώνα υπήρχαν πάντα προστάτιδες δυνάμεις που έλεγχαν την πολιτική και οικονομική ζωή της χώρας. Στην αρχή ήταν η Γαλλία, η Αγγλία, και η Ρωσία. Η Αγγλία από την αρχή του αιώνα μέχρι το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, και μετά το 1947 η χώρα ήταν στην επικυριαρχία των Αμερικάνων σε βαθμό που δεν χαρακτηρίζει καμία άλλη ευρωπαϊκή χώρα, θα αναφέρω ένα απλό παράδειγμα: Ο πατέρας μου ως αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης το 1950-51 και ως υπουργός Συντομισμού χρειάστηκε την υπογραφή του αρχηγού της αμερικάνικης οικονομικής απόστολής στην Ελλάδα για να είναι έγκυρη η δική του υπογραφή. Σε ποιά άλλη χώρα συνέβη αυτό;"

ΕΡΩΤΗΣΗ: "Εσείς όμως κύριε Πρωθυπουργέ, κατά κάποιο τρόπο διαιωνίσατε αυτή την κατάσταση υπογράφοντας συμφωνία με τους Αμερικάνους που επιτρέπει στις βάσεις αυτές να εξακολουθούν να λειτουργούν για τουλάχιστον 5 χρόνια ακόμη. Ενώ όταν πρωτοήρθατε στην εξουσία είχατε πει ότι θέλατε μια ετήσια αναθεώρηση της συμφωνίας. Γιατί ενώ σας απασχολεί προφανώς το θέμα, δεν μπορέσατε να το εξασφαλίσετε αυτό;"

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: "Αισθάνομαι ότι υπήρξα απόλυτα συνεπής, στην προεκλογική εκστρατεία και στις προγραμματικές μου δηλώσεις τόνισα σαφώς ότι αυτό που πρέπει να κάνουμε είναι να εξασφαλίσουμε την απομάκρυνση των αμερικανικών βάσεων μετά από διαπραγματεύσεις. Είμαστε μικρή χώρα σε έναν αγώνα ανάμεσα στο Δαβίδ και στο Γολιάθ, δεν μπορεί πάντα να νικά ο Δαβίδ".

ΕΡΩΤΗΣΗ: "Δεν εξασφαλίσατε όμως την απομάκρυνσή τους αλλά διαιωνίσατε την κατάσταση, για άλλα πέντε χρόνια".

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: "Όχι, καθόλου. Είμαστε η μόνη Κυβέρνηση που υπέγραψε αμυντική

συμφωνία με τις Ηνωμένες Πολιτείες μετά την δεκαετία του '50. Καμία Κυβέρνηση, όσο και αν προσπάθησε, δεν κατάφερε να εξασφαλίσει υπογραφή μιας συμφωνίας, ενώ εμείς εξασφαλίσαμε μια χρονική περίοδο 5 ετών καθι-
στώντας απόλυτα σαφές στους Αμερικανούς ότι στο τέλος της πενταετούς
αυτής περιόδου οι βάσεις θα φύγουν."

ΕΡΩΤΗΣΗ: "Μα δεν λέει αυτό η συμφωνία. Η συμφωνία προβλέπει ότι μπορεί
να λυθεί με απόφαση οποιασδήποτε πλευράς".

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: "Όχι, νομίζω ότι πρέπει να το διαβάσετε πιο προσεκτικά. Λέει
ότι στο τέλος της πενταετούς περιόδου "με προειδοποίηση οποιασδήποτε
πλευράς". Αλλά η προειδοποίηση αυτή είναι καθαρά διαδικαστική. Σε καμία
συμφωνία δεν μπορεί να υπάρξει λύση χωρίς κάποια προειδοποίηση. Επίσης
εφόσον τη θέση αυτή την πήραμε ανοικτά στη Βουλή δείχνει και την πρό-
θεση της Ελληνικής Κυβέρνησης. Και έχω τονίσει ότι αν μια άλλη Κυβέρνη-
ση, αν δεν είμαστε πια στην εξουσία τότε, αποφασίσει να κρατήσει
τις βάσεις της θα πρέπει να ψηφίσει νέο νόμο".

ΕΡΩΤΗΣΗ: "Μια από τις κατηγορίες που διατυπώνονται εναντίον σας είναι
ότι το αποτέλεσμα της πολιτικής που ακολουθείτε είναι η αποσταθεροποίη-
ση της Δυτικής Συμμαχίας. Και θέλω να έρθουμε τώρα σε μια άλλη άσχημη
εκδήλωση αυτής της κατηγορίας που έχει κυκλοφορήσει στον αγγλικό Τύπο
τις τελευταίες μέρες, εννοώ δηλαδή την υποτιθέμενη σχέση σας με τον
δόκτωρα Άρντ Τρέχολντ, τον Νορβηγό υπάλληλο του Υπουργείου Εξωτερικών
με τον οποίο λέγεται ότι σας συνδέει προσωπική φιλία και λέγεται μάλι-
στα ότι ίσως του έχετε αποκαλύψει ζωτικά στρατηγικά θέματα. Τι έχετε να
μας πείτε για τις κατηγορίες αυτές; Δεν είναι ίσως πολύ ευπρόσδεκτη, αυτή
η ερώτηση, εξάλλου υπήρξαν όμως τα σχετικά δημοσιεύματα".

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: "Το ξέρω. Αυτή θα έλεγα δεν είναι καθόλου ερώτηση. Ο κ. Τρέ-
χολντ ως βοηθός του κ. Γιένς Εβενσεν που είναι ένα πολύ σημαντικό πρό-
σωπο στην δημόσια ζωή της Νορβηγίας, συνέβαλε σημαντικά για την αποβο-
λή των συνταγματαρχών από το Συμβούλιο της Ευρώπης.

Προσέφεραν καταφύγιο σε πολλούς αντιστασιακούς Έλληνες, άνδρες
και γυναίκες.

Η Νορβηγία ήταν η χώρα που μου έδωσε διαβατήριο, ενώ καμία άλλη
χώρα δεν μου έδινε. Ο Άρνολντ Τρέχολντ ήταν πολύ δραστήριος άνθρωπος,

ο πατέρας του είχε γίνει πρωθυπουργός στην Κυβέρνηση της Νορβηγίας, είχε μια πολύ μεγάλη σταδιοδρομία ως υπουργός Γεωργίας και ήταν ηγέτης του Εργατικού Κόμματος της Νορβηγίας. Λοιπόν όχι μόνο εμείς, αλλά και η Κυβέρνηση της Νορβηγίας προφανώς είχε εμπιστοσύνη στον Τρέχολντ. Τώρα τι κρύβετε πίσω από όλα αυτά;"

ΕΡΩΤΗΣΗ: "Έχει όμως ομολογήσει ότι είναι κατάσκοπος, έτσι δεν είναι;"

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: "Το γνωρίζω αλλά δεν υπάρχει καμιά αναφορά επειδή βρίσκεται σε πλήρη απομόνωση και ό,τι έχει γραφτεί (για μας) δεν βασίζεται στα γεγονότα. Προσωπικά θα ευχόμουν όλο αυτό να ήταν ένα "κακό όνειρο" είναι κρίμα ένας άνθρωπος με τις ικανότητές του, με τα χαρίσματά του και τη δύναμη να αγωνίζεται, να είναι κατάσκοπος της Σοβιετικής Ένωσης. Αυτό βέβαια είναι ένα χτύπημα για όλους τους φίλους του, κυρίως όμως για το Εργατικό Κόμμα της Νορβηγίας και την Κυβέρνηση της Νορβηγίας."

Σε δεύτερη μοίρα έρχεται το ερώτημα κατά πόσον οι Έλληνες που βασίστηκαν σ' αυτόν, στην περίοδο της αντίστασης κατά της Δικτατορίας απογοητεύτηκαν. Αυτό έρχεται σε δεύτερη μοίρα μετά από το γεγονός ότι πρόδωσε τη χώρα του."

ΕΡΩΤΗΣΗ: "Κύριε Πρωθυπουργέ, απ' ό,τι ακούμε, ο Τρέχολντ υπήρξε φιλοξενούμενος στο εξοχικό σας σπίτι και ότι, πολλές φορές τον συναντήσατε ιδιωτικώς. Λέγεται επισήμως ότι σας επηρέασε κατά της Αμερικής ως πράκτωρ της Σοβιετικής Ένωσης."

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: "Αυτό είναι αστείο. Η πολιτική μου δεν θα μπορούσε να επηρεαστεί από ένα νεαρό ανερχόμενο και από εκείνα που πιστεύει. Και εν πάσει περιπτώσει, ποτέ δεν δήλωσε παρόμοιες θέσεις. Εκείνο το οποίο είναι πολύ ενδιαφέρον είναι ότι οι θέσεις του ήταν πολύ πιο συντηρητικές από εκείνες του Απελευθερωτικού Κινήματός μας. Θα ήθελα όμως να προσθέσω και κάτι άλλο. Δεν ξέρω σε ποιές προσκλήσεις αναφέρεσθε. Καλέσαμε τον Τρέχολντ μαζί με εκατοντάδες άλλους από την Βόρεια και Νότια Ευρώπη, και την Αμερική για να συμμετάσχουν σε μία μεγάλη εκδήλωση της έκφρασης της ευγνωμοσύνης μας για τα όσα έκαναν όλοι αυτοί στον αγώνα κατά της Δικτατορίας. Έτυχε να είναι ένας από αυτούς. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι κάπου κάτι ανταλλάξαμε μεταξύ μας. Γιατί, μήπως έχω μυστικά τα οποία θα ήταν χρήσιμα στον κ. Τρέχολντ, και θα έκανα εγώ τέτοιου

είδους συζητήσεις; Ποτέ δεν είχαμε τέτοιες σχέσεις. Δεν απολογούμαι, λέω ότι η ερώτηση δεν είναι εύστοχη."

ΕΡΩΤΗΣΗ: "Κύριε Παρωθυπουργέ μπορούμε τώρα να περάσουμε στις σχέσεις με την Τουρκία. Πέρασα τον χειμώνα εκεί και πρόσφατα επέστρεψα από την Άγκυρα, όπου υπάρχει μεγάλη απογοήτευση σχετικά με την αδυναμία της Ελληνικής Κυβέρνησης να ανταποκριθεί σε εκείνο το οποίο θεωρούν "κλάδο ελαίας" που τους έτεινε η νέα τουρκική κυβέρνηση. Είδαμε τι συμβαίνει όταν επιδεινώνονται οι ελληνοτουρκικές σχέσεις, όπως συμβαίνει τώρα. Αυτή η παρ'ολίγο αναμέτρηση όπως τα τελευταία γεγονότα στο Αιγαίο τις τελευταίες μέρες. Κάτι άλλο πρέπει να βρεθεί για να αντιμετωπιστούν οι σχέσεις μεταξύ των δύο κυβερνήσεων, τι προτίθεσθε να κάνετε;"

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: " Κατ'αρχήν θέλω να πω ότι δεν καταλαβαίνω τι σημαίνει αυτός ο "κλάδος ελαίας". Δεν γνωρίζω να έχει γίνει καμιά πρόταση από την καινούργια Κυβέρνηση της Τουρκίας και θέλω να προσθέσω, ότι έχουν περάσει δέκα χρόνια από την οδυνηρή εισβολή στην Κύπρο, σε ένα ανεξάρτητο κράτος-μέλος των Ηνωμένων Εθνών, του οποίου την ασφάλεια εγγυώνται η Μεγάλη Βρετανία, η Ελλάδα και η Τουρκία. Και σ'αυτό το σημείο θα ήθελα να προσθέσω ότι δυστυχώς η Ελλάδα για πολλούς λόγους τότε δεν ήταν σε θέση να βοηθήσει τον Κυπριακό λαό. Λυπάμαι που το ίδιο δεν έπραξε και η Μεγάλη Βρετανία παρ'ότι είχε το δικαίωμα βάση της συμφωνίας της Ζυρίχης.

Μετά από δέκα χρόνια έχουν καταφέρει να αλλάξουν την δημογραφική εικόνα του νησιού. Θέλω να καταστήσω σαφές ότι στο παρελθόν στην Κύπρο δεν υπήρχε ποτέ τουρκικός Βορράς και ελληνικός Νότος. Μόνο μετά την κατοχή έγινε μεταφορά πληθυσμού Τούρκων από το Νότο και Ελλήνων στο Νότο και βεβαίως μεγάλος αριθμός Τούρκων από την Ανατολή στην Κύπρο. Πρόκειται για τη δημιουργία ενός ψευδοκράτους και πρόκειται για συμμάχους του ψευδοκράτους του κ. Ντενιτάς κάτω από την απειλή των όπλων. Θέλω να σας πω το εξής: Στην περίπτωση των Φόκλιαντς στη δική σας περίπτωση, που προκάλεσε αυτή τη φανταστική επιχείρηση, που έπληξε βεβαίως τον κόσμο, ποια ακριβώς είναι η διαφορά;"

ΕΡΩΤΗΣΗ: Αυτά που μας λέτε είναι ιστορικά γεγονότα.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Εσείς συμβιβαστήκατε με τον Χίτλερ; Υποστηρίξατε τον Χίτλερ όταν επιτέθηκε στην Πολωνία;

ΕΡΩΤΗΣΗ: Συγκρίνετε τον Χίτλερ με τους Τούρκους;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Σας ερωτώ, μείνατε άπρακτοι και δεχτήκατε το γεγονός αυτό σαν ιστορικά τετελεσμένο γεγονός; Ο κ.Τσάμπερλαιν το δέχτηκε, ο κ.Τσώρτσιλ όχι. Θα ήθελα στο σημείο αυτό να συνεχίσω και να πω ότι ζητάτε από τους Έλληνες να ξεχάσουν το γεγονός ότι η Κύπρος σήμερα είναι μια χώρα υπό την κατοχή των Τούρκων. Δεν μπορούμε να το ξεχάσουμε. Εάν το ξεχνάγαμε θα είμασταν προδότες. Προδότες για τη χώρα μας και απέναντι στο λαό μας.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Κάνατε μια σύγκριση με την Μεγάλη Βρετανία. Ας προχωρήσουμε στις ελληνοβρετανικές σχέσεις και να σας θέσω μια ερώτηση για τα ελγίνεια μάρμαρα. Πριν από μερικούς μήνες νομίζω ότι θέσατε επίσημο αίτημα για επιστροφή τους στην Ελλάδα. Σας απάντησαν μέχρι τώρα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Όχι δεν μας απάντησαν αλλά διάβασα στις εφημερίδες ότι μόλις σήμερα η βρετανική κυβέρνηση απέρριψε αυτό το αίτημά μου. Τώρα θα ακολουθηθεί μια διαδικασία. Το θέμα θα υποβληθεί στην Ουνέσκο και μέσα σε 12 μήνες η κυβέρνηση πρέπει να απαντήσει. Επειδή αναφέρατε τις σχέσεις με την κυβέρνησή σας θα ήθελα να πω ότι το γεγονός ότι εμείς είμαστε σοσιαλιστική κυβέρνηση και ενώ η κυβέρνηση της Κυρίας Θάτσερ είναι συντηρητική πρέπει να πω ότι έχουμε άριστες σχέσεις.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Σας υποσχέθηκε ο κ.Κίννοκ ότι θα επιστρέψει τα ελγίνεια μάρμαρα στην Ελλάδα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ο Κίννοκ είναι αντιπολίτευση, είναι στο δικό μας το σοσιαλιστικό στρατόπεδο και του ευχόμεθα επιτυχία. Και βεβαίως ελπίζουμε να επανέλθουν τα ελγίνεια μάρμαρα στην Ελλάδα. Αυτό που εννοώ είναι ότι οι διακυβερνητικές σχέσεις είναι απολύτως ικανοποιητικές παρ' ότι βέβαια διαφωνούμε σε πολλά ευρωπαϊκά θέματα.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Θα ήθελα να σας ρωτήσω κάτι άλλο κ.Πρωθυπουργέ σχετικά με τις ελληνοαγγλικές σχέσεις. Υπάρχει κάτι που έχω κατά νου και που αφορά τους Βρετανούς που έχουν σπίτια στην Ελλάδα. Στο Λονδίνο μας είπαν ότι ο αριθμός τους ανέρχεται περίπου στους 1.000 και έχω φέρει μαζί μου μερικά έντυπα του Συνδέσμου τους. Η Κυρία Θάτσερ, όταν τη

συναντήσαμε πριν από τα Χριστούγεννα στο Λονδίνο συζήτησε το θέμα αυτό μαζί σας διότι οι άνθρωποι αυτοί επένδυσαν χρήματα για νέα σπίτια στην Κέρκυρα κυρίως, καλή τη πίστει, και τώρα μαθαίνουν ότι δεν μπορούν να τα πουλήσουν.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Πρόκειται πράγματι για σοβαρό πρόβλημα. Υπήρξε ένας νόμος που ισχύει πάντα, σύμφωνα με τον οποίο στις παραμεθόριες περιοχές δεν μπορεί να αγοράσει κανείς ακίνητο αν δεν είναι Έλληνας υπήκοος. Είναι πράγματι αληθές ότι τα ακίνητα αυτά αγοράστηκαν παρόλο που υπήρχε αυτός ο νόμος.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Αγοράστηκαν όμως καλή τη πίστει, μέσω ελληνικών εταιριών.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Δεν αμφισβητώ ότι έγινε καλή τη πίστει και αυτό είπα στην Κυρία Θάτσερ τότε ότι πρέπει να βρούμε μια λύση που να μην ακυρώνει όμως ένα νόμο που ψηφίστηκε από την ελληνική Βουλή, ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι οι άνθρωποι αυτοί ενήργησαν καλή τη πίστει. Δεν είναι πρόθεσή μας να μεταχειριστούμε με τρόπο άδικο οποιονδήποτε ξένο. Και το είπα αυτό στην Κυρία Θάτσερ - το θέμα αυτό έχει παραπεμφθεί στο ΚΥΣΕΑ. Έγινε ήδη μια μακρυνά συνεδρίαση γι' αυτό το θέμα, θα ακολουθήσουν και άλλες και μόλις έχω αποτελέσματα θα τα ανακοινώσω στην κυβέρνησή σας.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Οι άνθρωποι όμως αυτοί χρειάζονται νομοθεσία που θα τους προστατεύσει, μετά την απόφαση του Αρείου Πάγου του περασμένου Απριλίου. Δεν είναι έτσι; Πότε προβλέπετε ότι θα ψηφιστεί αυτός ο νόμος;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Όπως σας είπα αυτή τη στιγμή μελετάται το θέμα. Αντιλαμβάνεστε ότι έχουν προκύψει πολλά λεπτά ζητήματα που δεν έχουν καμιά σχέση με την Κέρκυρα. Όταν μιλάμε για τις παραμεθόριες περιοχές πρέπει να σκεφθούμε την Ανατολή και άλλες κατευθύνσεις. Πάντως το μήνυμα που θάθελα να διαβιβάσω είναι ότι μελετάμε το θέμα και ότι θα σας ενημερώσω σύντομα.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Ο χρόνος όμως δουλεύει εναντίον σας. Διότι η τετράμηνη αναστολή της εκτέλεσης της δικαστικής απόφασης εξασφαλίστηκε μεν αλλά αυτοί οι τέσσερις μήνες έχουν τώρα σχεδόν λήξει, οπότε θα πρέπει να κινηθείτε πολύ γρήγορα, δεν είναι;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Βεβαίως.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Κύριε Πρωθυπουργέ, εκτός από αυτούς τους ανθρώπους που αντιμετωπίζουν κάποια δυσκολία, υπάρχουν και 120 χιλιάδες Μουσουλμάνοι της Θράκης, οι οποίοι, για τα τελευταία 17 χρόνια τουλάχιστον δεν είχαν τη δυνατότητα να αγοράσουν ούτε ένα στρέμμα γης. Αυτό προφανώς είναι αντίθετο με το Σύνταγμά σας. Πώς σκοπεύετε να το αντιμετωπίσετε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Θα σας πω το εξής Κύριε Τόνγκ. Για να απαντήσω στην ερώτησή σας θα ήθελα προηγουμένως να σας υποβάλω και εγώ μία. Γιατί δεν έθεσε κανείς αυτό που συνέβη στην Κωνσταντινούπολη, το 1956, όπου από 110.000 Έλληνες υπάρχουν τώρα μόνο 5.000 που κατοικούν ακόμα εκεί. Στη Θράκη αντίθετα, οι Μουσουλμάνοι αυξάνονται ταχύτατα πράγμα που πρέπει να σημαίνει ότι κάποιο διαφορετικό πολιτικό κλίμα πρέπει να υπάρχει ανάμεσα στην Ελλάδα και την Τουρκία.

Για μας οι Μουσουλμάνοι της Θράκης είναι Έλληνες πολίτες και έχουν τα ίδια ακριβώς δικαιώματα, με τους Έλληνες πολίτες.

Κύριε Πρωθυπουργέ σας ευχαριστούμε πολύ που δεχτήκατε να συναντήσετε τον Τύπο.
